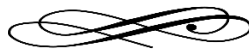

розробку політик реагування на інциденти. Продовження досліджень у цій галузі та активна співпраця з фахівцями з кібербезпеки дають змогу розробити ще ефективніші механізми захисту.

Список використаних джерел

1. Дубовий В. І. Дослідження взаємозв'язку між цифровою грамотністю та кібербезпекою суспільства: кваліфікаційна робота, спец. 125 «Кібербезпека та захист інформації». Поліський нац. ун-т, каф. комп'ютерних технологій і моделювання систем. Житомир, 2024. 46 с.
2. Кіберборотьба в умовах збройного протистояння: аналіз, стратегії та виклики / В. В. Машталір, О. М. Гук, Р. К. Мурасов, С. І. Фараон, В. В. Лоза. *Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони*. 2024. № 1. С. 93–104.
3. Сімаков С. Г., Чаплик О. В., Інформаційна безпека як основа надійності кредитування: управлінські стратегії для банківських установ в Україні. *Дослідження та інновації*. 2024. № 1. С. 29–36.
4. Даник Ю. Г., Воробієнко П. П., Чернега В. М. Основи кібербезпеки та кібероборони: підручник. Одеса: ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2019. 320 с.
5. Інформаційна та кібербезпека: соціотехнічний аспект. В. Л. Бурячок, В. Б. Толубко, В. О. Хорошко, С. В. Толюпа. Львів: Видавництво «Магнолія 2006», 2024. 320 с.
6. Гребенюк А. М., Гребенюк Л. В. Основи управління інформаційною безпекою: навч. посібник. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. 144 с.
7. Панасюк В. М. Інформатизація та цифровізація: тенденції та напрями розвитку в Україні. *Інтелект XXI*. 2020. № 1. С. 160–165.

УДК 004.65:35.077.3

Дебелий Антон Васильович
(*наук. керівник – канд. філол. наук, доцент Мізіна О. І.*)
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка», м. Полтава

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

Анотація. У роботі досліджено ключові напрями цифрової трансформації електронного документообігу в органах державної влади України. Проаналізовано функціональні можливості та перспективи розвитку сучасних СЕД у контексті національної цифрової політики.

Ключові слова: документообіг, цифрова трансформація, система електронного документообігу, державне управління.

Збільшення обсягів інформаційних потоків, потреба в оперативному ухваленні управлінських рішень, а також актуальність забезпечення відкритості та прозорості діяльності органів влади обумовлюють необхідність переходу від традиційного паперового до цифрового документообігу. Електронний документообіг є інноваційною технологією, яка реалізує високу швидкість і надійність передавання інформації у формі документів між органами державної влади, громадянами та державними структурами, всередині організацій, а також на міждержавному рівні. Саме завдяки впровадженню електронного документообігу досягається-

ся не лише підвищення ефективності управлінської діяльності й раціоналізація використання ресурсів, а й гарантований захист та збереження конфіденційної документної інформації [2, с. 21].

Ефективне ведення електронного документообігу реалізує спеціальне програмне забезпечення – система електронного документообігу (СЕД). З огляду на сучасні дослідження термін «система електронного документообігу» можна визначити як «комплекс технічних засобів і програмного забезпечення, який призначений для оптимізації процесів оброблення, збереження та передавання документів». Упровадження СЕД сприяє раціональному використанню людських ресурсів, підвищує ефективність управління документопотоками та інформаційними процесами в межах організації. Для забезпечення належного функціонування така система повинна відповідати певним критеріям, зокрема:

- масштабованості, яка забезпечує підтримання необмеженої кількості користувачів без втрати продуктивності;
- модульності, що полягає в гнучкому налаштуванні функціональних блоків залежно від потреб установи;
- децентралізації, яка виражається в здатності підтримувати роботу в умовах географічно розподіленої інфраструктури;
- відкритості, що визначається завданням забезпечення інтеграції з іншими інформаційними системами [1, с. 40].

Забезпечення цих характеристик створює фундамент для ефективної імплементації інноваційних рішень у сфері документообігу, які змінюють не лише технічні можливості побудови СЕД, а й підходи до управління документами й інформацією. Також обов'язковою умовою успішного функціонування будь-якої сучасної СЕД є захист інформаційної безпеки, який реалізують: електронний цифровий підпис, шифрування даних, багатофакторна автентифікація та система виявлення загроз.

Серед вітчизняних прикладів систем електронного документообігу, які активно застосовують органи державної влади та підприємства, можна виокремити такі програмні рішення: АСКОД, Megapolis.DocNet, FossDoc тощо. Ці системи уможливають паралельне виконання значної кількості операцій, оперативне реагування на структурні та функціональні зміни в системі державного управління, а також забезпечення надійного та конфіденційного зберігання архівної документації [4, с. 72].

Зокрема, програму АСКОД широко використовують центральні органи виконавчої влади для забезпечення управління службовими документами, контролю за виконанням доручень, електронного погодження та підписання. Система Megapolis.DocNet підтримує гнучку інтеграцію з іншими інформаційними ресурсами та автоматизує як внутрішні, так і зовнішні процеси обміну документами. Програмне рішення FossDoc, орієнтоване як на державний, так і на корпоративний сектор, вирізняється модульною архітектурою та підтримкою електронного цифрового підпису згідно з чинним законодавством. Застосунок IT-Enterprise: Документообіг забезпечує повний цикл роботи з електронними документами: створення, погодження, підписання, зберігання та контроль виконання. Система підтримує кваліфікований електронний підпис, автоматизацію бізнес-процесів й

інтегрується з іншими модулями управління підприємством, що робить її оптимальним програмним рішенням для великих компаній і державних установ.

Схарактеризовані системи відповідають вимогам національних стандартів з електронного документообігу та активно адаптуються до викликів цифрової трансформації, зокрема інтеграції із застосунком «Дія», упровадження хмарних сервісів та посилення захисту даних.

До ключових чинників, що сприяють підвищенню ефективності цифрової трансформації документообігу, належать: зниження витрат на організаційне та технічне забезпечення процесів, впровадження уніфікованої системи електронного документообігу, прискорення обігу документів як у межах підприємства, так і під час взаємодії з контрагентами, а також забезпечення повного контролю за всіма етапами оброблення та руху документів [5, с. 277].

Отже, СЕД поступово входять у практику діяльності українських органів управління, що сприяє вдосконаленню їх роботи шляхом поступового зацифрування паперових матеріалів. Однак існують і певні проблеми, які гальмують впровадження ЕДО, зокрема:

- висока вартість програмних продуктів та їх обслуговування;
- застаріле комп'ютерне обладнання;
- недостатня цифрова освіченість працівників та неготовність опановувати цифрові технології у своїй роботі [3, с. 177].

Подальший розвиток систем електронного документообігу в органах державної влади нерозривно пов'язаний з потребою забезпечення їх інтеграції у загальнодержавну цифрову інфраструктуру. Особливої актуальності набуває створення єдиного інформаційного середовища, яке б забезпечувало безперервну взаємодію між різними реєстрами, базами даних та адміністративними інформаційними системами. У цьому контексті важливим напрямом модернізації є уніфікація форматів електронних документів, стандартизація метаданих і процесів оброблення, що дає змогу досягти інтероперабельності між відомчими СЕД.

Список використаних джерел

1. Білик О. Сучасні підходи до впровадження електронного документообігу у систему державного управління. *Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія «Екологія. Публічне управління та адміністрування»*. 2023. Вип. 4. С. 38–45.
2. Ващенко С., Гагаріна І., Ярошук Я. Впровадження та удосконалення системи електронного документообігу в публічному управлінні. *Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення*. 2024. № 10. С. 18–25.
3. Герасимюк Л. С., Ольхов-Марчук Н. В. Упровадження електронного документообігу як напрям цифровізації органів місцевого самоврядування. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія «Публічне управління та адміністрування»*. 2024. Т. 35(74), № 1. С. 174–178.
4. Гришин В., Філіпова Л. Тенденції розвитку цифровізації систем документообігу та послуг в органах державної влади. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2023. № 3. С. 70–75.
5. Королюк Т. Діджиталізація документообігу: законодавчі аспекти, переваги та недоліки, ефективність впровадження. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2021. Вип. 2(25). С. 270–280.

